

”Vigtige domme fra EU-Domstolen siden sidst (3.10.2023)”

Indlæg på Dansk Forening for Europarets møde tirsdag den 21. maj 2024 v/kontorchef Christel Maertens, Udenrigsministeriet og kommitteret Nina Holst-Christensen, Justitsministeriet.

Grundlæggende rettigheder

Dom af 19. oktober 2023, sag C-655/21, G.ST.T. (*Artikel 49, stk. 3, i EU's Charter om grundlæggende rettigheder er til hinder for en national lovbestemmelse, der i tilfælde af erhvervsmæssig brug af et varemærke uden samtykke fra indehaveren af eneretten flere gange eller med betydelige skadevirkninger fastsætter en minimumsstraf på fem års fængsel*)

Dom af 20. februar 2024, sag C-715/20, X (§ 4 i rammeaftalen om tidsbegrænset ansættelse, som blev indgået den 18. marts 1999 og er knyttet som bilag til Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der er indgået af EFS, UNICE og CEEP, er til hinder for en national lovgivning, hvorefter en arbejdsgiver ikke er forpligtet til skriftligt at begrunde opsigelsen med varsel af en tidsbegrænset ansættelseskontrakt, når arbejdsgiveren er underlagt en sådan forpligtelse i tilfælde af opsigelse af en tidsbegrænset ansættelseskontrakt. Den nationale ret, for hvilken der er indbragt en tvist mellem private, er forpligtet til, når det ikke er muligt for den at fortolke den gældende nationale ret på en måde, der er i overensstemmelse med denne bestemmelse, inden for rammerne af sin kompetence at sikre den retsbeskyttelse, der for borgerne følger af artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og til at sikre denne artikels fulde virkning ved i nødvendigt omfang at undlade at anvende enhver modstridende national bestemmelse)

Sammenholdt med dom af 11. april 2024, sag C-316/22, Gabel Industria Tessile SpA (*Artikel 288, stk. 3, TEUF skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for, at en national retsinstans i en tvist mellem private undlader at anvende en national bestemmelse, hvorved der er blevet indført en indirekte afgift, som er i strid med en klar, præcis og ubetinget bestemmelse i et direktiv, der ikke er blevet gennemført eller er blevet ukorrekt gennemført, medmindre andet er fastsat i national ret, eller den enhed, over for hvilken det er blevet gjort gældende, at afgiften er ulovlig, er undergivet statens myndighed eller kontrol eller har beføjelser, som er særligt vidtgående i forhold til dem, der følger af de bestemmelser, som finder anvendelse i forholdet mellem private)*)

Dom af 30. april 2024, sag C-470/21, La Quadrature du Net II (*Medlemsstaterne kan pålægge internetudbydere en pligt til generel og udifferentieret lagring (logging) af IP-adresser med henblik på at bekæmpe strafbare handlinger i almindelighed (dog ikke sessionslogging). Medlemsstaterne kan ligeledes tillade, at en national offentlig myndighed, der har til opgave at bekæmpe immaterialretskrænkelser begået online, kan få adgang til identitetsdata ud fra en IP-adresse*)

Dom af 30. april 2024, sag C-178/22, Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano (*Artikel 15, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (e-databeskyttelsesdirektivet) sammenholdt med artikel 7, 8 og 11 samt artikel 52, stk. 1, i EU's Charter om grundlæggende rettigheder, er ikke til hinder for en national bestemmelse, der pålægger den nationale ret, som skal træffe afgørelse som led i en forudgående*

kontrol, der foretages efter en begrundet anmodning om adgang til en samling af trafikdata eller lokaliseringsdata, som kan gøre det muligt at drage præcise slutninger om privatlivet angående en bruger af et elektronisk kommunikationsmiddel, og som er lagret af udbydere af elektroniske kommunikationstjenester – hvilken begrundede anmodning fremsættes af en kompetent national myndighed som led i en strafferetlig efterforskning – at tillade denne adgang, hvis der anmodes herom med henblik på efterforskning af strafbare lovovertrædelser, som i national ret straffes med en maksimal fængselsstraf på mindst tre år, forudsat at der foreligger tilstrækkelige indicier for sådanne lovovertrædelser, og at disse data er relevante for at fastlægge de faktiske omstændigheder, dog på betingelse af, at den nationale ret er beføjet til at nægte den nævnte adgang, hvis der anmodes herom som led i en efterforskning af en lovovertrædelse, som åbenbart ikke er alvorlig i betragtning af de fremherskende samfundsforhold i den pågældende medlemsstat (ikke logning)

Generelle principper

Dom af 10. april 2024, sag T-486/18, Danske Slagtermestre (*Krav til Kommissionen om uvildighed*)

Ikke-forskelsbehandling og unionsborgerskab

Dom af 21. december 2023, sag C-488/21, Chief Appeals Officer m.fl. (*Artikel 45 TEUF, som gennemført ved artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen, sammenholdt med artikel 2, nr. 2), litra d), artikel 7, stk. 1, litra a) og d), samt artikel 14, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (opholdsdirektivet), skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en medlemsstats lovgivning, hvorefter denne medlemsstats myndigheder kan give afslag på tildeling af en social ydelse til en slægtning i opstigende linje, der på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om denne ydelse forsørges af en arbejdstager, der er unionsborger, eller endog fratage vedkommende retten til ophold i mere end tre måneder med den begrundelse, at tildelingen af den nævnte ydelse vil bevirke, at dette familiemedlem ikke længere forsørges af denne arbejdstager, der er unionsborger, og således bliver en urimelig byrde for den nævnte medlemsstats sociale system)*)

Etableringsretten og den fri udveksling af tjenesteydelser

Dom af 21. december 2023, sag C-167/22, Kommissionen mod Danmark (*Danmark blev frifundet - Kommissionen havde ikke i tilstrækkelig grad ført bevis for sine argumenter, hvorefter 25-timersreglen skulle have begrænset de eksisterende muligheder for parkering i et sådant omfang, at der, henset til forpligtelsen til at overholde bestemmelserne om hviletid og køretid, heraf skulle følge en hindring for den frie udveksling af transportydelser, der henhører under forordning nr. 1072/2009)*)

Kapital og betalinger

Dom af 18. januar 2024, sag C-562/22, JD (*Artikel 63 TEUF er til hinder for en medlemsstats lovgivning, hvorefter erhvervelsen af en ejendomsret til landbrugsarealer beliggende på dens område er betinget af, at erhververen har haft bopæl på dens område i mere end fem år*)

Konkurrenceret

Dom af 21. december 2023, sag C-333/21, European Superleague Company SL (Domstolen fastslog bl.a., at artikel 102 TEUF skal fortolkes således, at den omstændighed, at forbund, der er ansvarlige for fodbold på verdensplan og på europæisk plan, og som samtidig udøver forskellig økonomisk virksomhed, der er forbundet med tilrettelæggelse af turneringer, har vedtaget og anvender regler, der opstiller krav om deres forudgående tilladelse, for at en tredjepartsvirksomhed kan etablere en ny klubturnering i fodbold på EU's område, og som kontrollerer professionelle fodboldklubbers og spilleres deltagelse i en sådan turnering under trussel om sanktioner – uden at disse forskellige beføjelser er undergivet materielle kriterier og nærmere processuelle regler, der kan sikre, at de er gennemsigtige og objektive, ikke er udtryk for forskelsbehandling og er forholdsmæssige – udgør misbrug af dominerende stilling)

Social- og arbejdsmarkedspolitikken

Dom af 19. oktober 2023, sag C-660/20, Lufthansa City Line (§ 4, stk. 1, i rammeaftalen om deltidsarbejde, der er indgået den 6. juni 1997, og som er knyttet som bilag til Rådets direktiv 97/81/EF af 15. december 1997 om rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, der er indgået af Unice, CEEP og EFS, skal fortolkes således, at en national lovgivning, der på en ensartet vis gør betalingen af en tillægsløn til deltidsansatte og sammenlignelige fuldtidsansatte betinget af tilbagelæggelsen af mindst det samme antal arbejdstimer for en given aktivitet, såsom en pilots flyvetjeneste, udgør en »mindre gunstig« behandling af deltidsansatte som omhandlet i denne bestemmelse)

Dom af 28. november 2023, sag C-148/22, Commune d'Ans (Artikel 2, stk. 2, litra b), i Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv skal fortolkes således, at en kommunalforvaltnings interne regel, der generelt og udifferentieret forbyder denne forvaltnings ansatte at bære nogen form for synligt symbol på arbejdspladsen, der bl.a. afslører filosofiske eller religiøse overbevisninger, kan begrundes med den nævnte forvaltnings ønske om, i betragtning af den sammenhæng, som den indgår i, at indføre et fuldstændigt neutralt forvaltningsmiljø, forudsat at denne regel er egnet, nødvendig og forholdsmæssig i forhold til denne sammenhæng og i betragtning af de forskellige foreliggende rettigheder og interesser)